

"โรงไฟฟ้านิวเคลียร์" ความพร้อมจากฝรั่งเศสสู่ไทย

โดย วารุณี ลิขธิรังสรรค์ warunee11@yahoo.com

นายสก๊อต เดอ มาร์ แด็ง วิล หัวหน้าฝ่ายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์

"แม้จะมีเงินก็ไม่สามารถสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ได้ หากปราศจากความพร้อม ..."

เสียงท่มลึกของ นายสก๊อต เดอ มาร์ แด็ง วิล หัวหน้าฝ่ายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สถาบันป้องกันอันตรายจากรังสีและความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ หรือ IRSN (Institut de radioprotection et de s?ret? nucl?aire) สาธารณรัฐฝรั่งเศส กล่าวผ่านล่ามถึงหัวใจของการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ให้แก่สื่อมวลชนไทยที่เดินทางมาพร้อมกับคณะผู้บริหารจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) นำโดย น.ส.สุจินดา โชติพานิช ปลัด วท. และ นายศิริชัย เขียนมีสุข เลขาธิการ ปส. เพื่อศึกษาดูงานด้านโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ที่เมืองฟองเตอเรน โอ โรส เมืองเบรียน เลอ ชาโต และเมืองทรว สาธารณรัฐ

ฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 14-20 ธันวาคมที่ผ่านมา

"...ไม่เพียงแต่เทคโนโลยีที่มีความปลอดภัยสูง การเตรียมพร้อมเรื่องบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ ประเด็นการควบคุมมาตรฐานการก่อสร้างยังถือเป็นหัวใจสำคัญ โดยเฉพาะภายหลังการก่อสร้างต้องมีมาตรการตรวจสอบความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมาสถาบันทำหน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะภายหลังการก่อสร้าง สถาบันมีระบบตรวจสอบความปลอดภัยเป็นประจำทุกปี และทุกๆ 10 ปี จะสุ่มตรวจโรงไฟฟ้าอย่างละเอียด ถึงขนาดสั่งปิดโรงไฟฟ้าเป็นเวลา 2-3 เดือน เพื่อตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ หากชำรุดหรือเก่าจะต้องปรับเปลี่ยนทันที" เขากล่าว

ขณะที่ขั้นตอนก่อนการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ก็มีขั้นตอนที่เป็นระบบตามข้อกำหนดของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ หรือ ไอเออีเอ หากผ่านเกณฑ์ต่างๆก็จะได้รับใบอนุญาตให้สามารถก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ได้ ขณะเดียวกันระหว่างการก่อสร้างโรงไฟฟ้ายังมีระบบตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆ ที่รัดกุม อาทิ การขนส่งวัสดุ ต้องมีการอบรมพนักงานขับรถให้มีความระมัดระวังเป็นพิเศษ ไม่ขับขีในอัตราที่เร็วเกินกำหนด ซึ่งขึ้นอยู่กับวัสดุอุปกรณ์ที่ขนส่ง ที่สำคัญฝรั่งเศสยังมีกฎหมายบังคับให้ภาคประชาชนมีสิทธิในการสอบถามหรือเข้าไปตรวจสอบความปลอดภัยภายในโรงไฟฟ้าได้อย่างเสรี หากใครขัดขวางต้องได้รับโทษถึงขั้นจำคุก

"หลังการก่อสร้างยังมีการประเมินประโยชน์ที่ได้รับจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ โดยจะประเมินพลังงานไฟฟ้าที่ได้ว่าถูกนำไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด และบริเวณชุมชนรอบๆ โรงไฟฟ้าได้รับผลกระทบหรือไม่ รวมทั้งชุมชนได้รับสวัสดิการหรือผลประโยชน์พึงได้จากโรงไฟฟ้าอย่างเพียงพอแค่ไหน ทั้งโรงเรียน โรงพยาบาล หรือการพัฒนาชุมชนในแง่ต่างๆ ทั้งหมดต้องมีการประเมินความพึงพอใจทั้งสิ้น" เขาเล่า และว่า แต่ที่ผ่านมา ฝรั่งเศสไม่เคยประสบปัญหาจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ แม้จะมีกลุ่มคัดค้านก่อนการก่อสร้างบ้าง แต่เมื่อรัฐทำความเข้าใจถึงข้อมูลมาตรการตรวจสอบความปลอดภัยต่างๆ พร้อมทั้งทำประชาพิจารณ์ สุดท้ายประชาชนก็ยอมรับ ทำให้เสียงคัดค้านเริ่มแผ่วลง

แบบจำลองเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์

ต่อด้านหลัง

หลังจากดูงานที่สถาบัน IRSN เมืองฟองเดอร์เน โอ โรส คณะดูงานยังมีโอกาสเดินทางไปยังสำนักงานบริหารจัดการกากกัมมันตรังสีแห่งชาติ ที่เมืองเบรียน เลอ ชาโด ซึ่งทำหน้าที่ในการจัดเก็บกากกัมมันตรังสีที่เหลือใช้จากทั่วประเทศ ทั้งในโรงพยาบาล สถาบันวิจัย และโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ โดยแต่ละปีจะจัดเก็บถึงกากกัมมันตรังสีได้สูงถึง 12,000 ลูกบาศก์เมตร โดยสามารถเก็บกากได้สูงถึง 1 ล้านลูกบาศก์เมตร ภายในเวลา 60 ปี ขณะที่ระบบการจัดเก็บกากมีความรัดกุมมาก โดยจะบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ชนิดพิเศษ และเคลื่อนย้ายด้วยรถบรรทุกที่ถูกจัดเก็บอย่างมิดชิด ซึ่งระหว่างการขนส่งจะมีมาตรการตรวจสอบสารรั่วไหลตลอดเส้นทางจนถึงโรงเก็บ และการเก็บกากจะถูกฝังใต้ดินลึกอย่างน้อย 300 เมตร ที่สำคัญยังเปิดช่องให้ภาคประชาชนเข้าตรวจสอบการดำเนินงานได้ ทั้งนี้ รัฐบาลฝรั่งเศสยังออกกฎหมายการจัดการกากกัมมันตรังสีที่ระบุว่า ภายในปี 2568 จะต้องจัดเก็บกากโดยการฝังใต้ดินลึกถึง 600 เมตร

นอกจากนี้ คณะดูงานยังมีโอกาสเดินทางไปยังโรงไฟฟ้านิวเคลียร์โนซีง ซูร แซน ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสที่เมืองทรว์ ซึ่งห่างจากกรุงปารีสไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ราว 120 กิโลเมตร โดยมี นายเอลีอ็อง โบ ซาร์ ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ตั้งกล่าวมีกำลังผลิต 300 เมกะวัตต์ ใช้เทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าที่เรียกว่า ระบบ PWR หรือระบบน้ำมวลเบา เป็นการอาศัยไอน้ำในการปั่นกระแสไฟฟ้า โดยสามารถผลิตไฟฟ้าได้ร้อยละ 4 ของทั้งประเทศ

"เราให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมาก มีการฝึกอบรมบุคลากรพนักงานผ่านห้องจำลองการควบคุมการทำงานของโรงไฟฟ้า ก่อนลงมือปฏิบัติภารกิจจริง และยังเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนรับทราบถึงมาตรการความปลอดภัยต่างๆ โดยประชาชนเข้ามาตรวจสอบได้ทุกเดือน พร้อมสนับสนุนงบประมาณพัฒนาชุมชนในละแวกที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ปีละ 25 ล้านบาท" เขาชี้แจง

ปัจจุบันประเทศไทยมีการศึกษาความพร้อมในการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า พ.ศ.2550-2564 (พีดีพี 2007) ของกระทรวงพลังงาน ที่ระบุว่า ประเทศไทยจะต้องมีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ 4 โรง กำลังผลิต 4,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2564 แบ่งเป็น ระยะที่ 0.1 ปี 2550 เตรียมขั้นต้น

ระยะที่ 1 ปี 2551-2553 ขั้นเริ่มโครงการการทำประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับประชาชน ระยะที่ 2 ปี 2554 - 2556 จัดทำโครงการโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ระยะที่ 3 ปี 2557-2562 ก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ และระยะที่ 4 ปี 2563-2564 เดินเครื่องโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ แต่ทั้งหมดต้องขึ้นอยู่กับพิจารณาของประชาชนเป็นหลัก ซึ่งจะมีการดำเนินการที่ชัดเจนภายในปี 2554

สำหรับกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดย ปส. มีหน้าที่ในการออกกฎหมายควบคุมการดำเนินงานด้านนิวเคลียร์ รวมทั้งข้อบังคับการดำเนินการต่างๆ แต่จนถึงบัดนี้ยังอยู่ระหว่างแก้ไขพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ.2504 ซึ่งไม่มีการปรับปรุงแก้ไขมารวม 47 ปี ขณะที่ น.ส.สุจินดา โชติพานิช ปลัด วท.บอกกว่า ขณะนี้กำลังปรับปรุงกฎหมายรองรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยของสากล เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ภายใต้การบริหารงานของรัฐบาลชุดใหม่

การสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ไม่ได้อยู่ที่เทคโนโลยีอันทันสมัย แต่ปัญหาอยู่ที่ความพร้อมของประเทศไทย เพราะสิ่งสำคัญต้องทำให้ภาคประชาชนยอมรับให้ได้ก่อน จะเลือกเฟ้นเทคโนโลยี ซึ่งการจะสร้างการยอมรับต้องอาศัยมาตรการความปลอดภัยที่ครบครัน ขณะที่กฎหมายการควบคุมการดำเนินการก็ยังไม่แล้วเสร็จ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญก็ยังไม่เพียงพอ

ความหวังที่จะดึงภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแจกเช่นในฝรั่งเศสคงไม่ง่ายอย่างที่คิด...

มติชนรายวัน วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ปีที่ 31 ฉบับที่ 11251 หน้า 10

ที่มา :

http://www.matichon.co.th/matichon/view_news.php?newsid=01lif08291251§ionid=0132&day=2008-12-29